29 664 Binnenvisserij

Nr. 215 Brief van de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2026

Bij deze zend ik u:

- het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Reglement voor de binnenvisserij 1985 in verband met het toestaan van vistuigen voor het vangen van rivierkreeften.
- de ontwerpregeling tot wijziging van de Uitvoeringsregeling visserij in verband met de aanwijzing van vistuigen ten behoeve van het vangen van rivierkreeften

U ontvangt deze beide voorgenomen wijzigingen in de regelgeving naar aanleiding van de Motie Vermeer (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1816) waarin de regering wordt verzocht de beoogde wijzing van de regelgeving voor de verruiming van de bevissing van uitheemse rivierkreeften uiterlijk in het vierde kwartaal van 2026 naar de Tweede Kamer te sturen. Hiermee wordt uw Kamer de mogelijkheid geboden kennis te nemen van het ontwerpbesluit voordat het aan de Afdeling advisering van de Raad van State zal worden voorgelegd en vervolgens zal worden vastgesteld.

Aanleiding regeling

Uitheemse rivierkreeften veroorzaken aanzienlijke schade aan de waterkwaliteit en biodiversiteit. Waterschappen hebben meer instrumenten nodig om deze soorten effectief terug te kunnen dringen. Het wegvangen van uitheemse rivierkreeft kan een noodzakelijk instrument zijn als onderdeel van een bredere aanpak voor het terugdringen van rivierkreeften. Tegelijk zitten aan het grootschalig wegvangen ook risico’s. Het wegvangen vindt nu doorgaans plaats met beroepsvistuigen zoals fuiken en kubben, maar met deze beroepsvistuigen worden ook grote aantallen vissen en andere dieren bijgevangen. Bij een grootschalige wegvangactie kunnen duizenden vissen en andere dieren worden gevangen. De bijgevangen vissen worden bij correct handelen voor het merendeel levend teruggezet, maar kunnen daarbij wel beschadigingen oplopen en een deel van de gevangen dieren zal terugzet na vangst niet overleven. Deze bijvangst kan met selectieve vistuigen worden voorkomen.

Inhoud ontwerpbesluit en ontwerpregeling

Met dit ontwerpbesluit ben ik voornemens waterschappen structureel toe te staan om met selectieve vistuigen uitheemse rivierkreeft weg te vangen. Dit zijn vistuigen waarvan wetenschappelijk is aangetoond dat deze geschikt zijn om grootschalig rivierkreeft te vangen, zonder dat sprake is van bijvangst van andere soorten. Het is van belang dat waterschappen voldoende capaciteit hebben om deze selectieve vistuigen effectief in te zetten. Daarom wordt het waterschappen ook toegestaan andere partijen in te huren om onder verantwoordelijkheid van het waterschap met deze selectieve vistuigen uitheemse rivierkreeften weg te vangen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om beroepsvissers, muskusratbestrijders, sportvisserijverenigingen of aannemersbedrijven.

Omdat de ontwikkeling van selectieve vistuigen een continu proces is, voorziet het ontwerpbesluit in een grondslag om via ministeriële regeling nieuwe selectieve vistuigen aan te wijzen. Zo kunnen gaandeweg nieuwe selectieve vistuigen en aanpassingen van bestaande vistuigen snel worden toegestaan, zodra er een wetenschappelijk onderbouwing bestaat voor de selectiviteit en effectiviteit van het vistuig. Hierdoor kunnen waterschappen steeds beschikken over nieuw beschikbare vistuigen, afgestemd op verschillende situaties, zodra is aangetoond dat deze vistuigen effectief en selectief zijn. Vooruitlopend hierop kunnen waterschappen tot dat moment nog gebruikmaken van tijdelijke ontheffingen, zoals ook nu al het geval is in situaties waarin de beschikbare vistuigen onvoldoende effectief zijn of onvoldoende voorhanden zijn.

Met de bijbehorende conceptregeling tot wijziging van de Uitvoeringsregeling visserij worden de eerste twee selectieve vistuigen aangewezen, de sleufval en de paraplukorf. Voor deze twee vistuigen is op dit moment wetenschappelijk onderbouwd dat ze weinig bijvangst hebben en effectief rivierkreeft kunnen wegvangen. Deze vistuigen zijn een eerste stap. Op korte termijn zal onderzoek worden afgerond om vast te stellen of fuiken en kubben zodanig kunnen worden aangepast dat met een ontsnappingsbuis bijvangst wordt voorkomen. Als dit mogelijk blijkt kan de Uitvoeringsregeling visserij hierop aangepast worden en kunnen de waterschappen ook deze vistuigen gaan gebruiken voor het vangen van rivierkreeften. Bij het toestaan van nieuwe selectieve vistuigen is de handhaving een aspect dat betrokken wordt. Bijvoorbeeld bij het toestaan van aangepaste fuiken moet worden voorkomen dat stroperij waarbij illegaal fuiken wordt gebruikt niet meer goed onderscheidbaar en handhaafbaar is.

Voor de verdere inhoud van het ontwerpbesluit en de ontwerpregeling verwijs ik u naar de toelichting bij deze ontwerpen. Ik zal de voordracht aan de Koning ter verkrijging van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State over het ontwerpbesluit niet eerder laten plaatsvinden dan vier weken na toezending van deze brief.

De staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens